

RIJEČ UREDNIKA

Od 17. do 20. siječnja 2008. održani su u Rimu 26. dani salezijanske duhovnosti. Tijekom toga susreta više od 300 sudionika iz 25 zemalja razmišljalo je o Pobudnici i geslu što ga je vrhovni poglavar Salezijanske družbe predložio kao misao vodilju Salezijanskoj obitelji za ovu godinu. Pobudnica glasi: *S don Boscovim srcem odgajajmo mlade, osobito najsiromašnije i najugroženije, za cjelovit razvoj života, promičući njihova prava.* Iako je riječ o geslu koje je prvenstveno upućeno onima koji su izravno povezani s don Boscom i njegovim djelom u našem vremenu, ipak smatram da bi tri glavna predavanja s tog skupa mogla biti zanimljiva i našim čitateljima. Stoga sam i odlučio da ih preporučim svima vama, drage čitateljice i čitatelji. Doista, misli koje su tu izražene, otvorene su i široke u kršćanskom, pedagoškom i općeljudskom smislu te će njihova osnovna namjena dobronamjernim čitateljima biti valjan poticaj u njihovom vjeronaučnom, katehetskom i pastoralnu radu i odgojnim nastojanjima.

O Božjoj pedagogiji izlaska govori J. Bartolomé. Potaknut primjerom izlaska izabranog naroda iz Egipta, on čitatelje poziva da otkriju Boga-pedagoga. Slijedeći njegov poziv, uočavamo kako pustinja nije samo mjesto koje u sebi krije brojne opasnosti i neugodna iznenađenja za čovjeka koji u nju ulazi. Ona je i mjesto pedagoškog opredjeljenja, mjesto gdje se Božji narod uči zahvalnosti. Prateći tako biblijskoga pisca i odnos izabranog naroda i Boga-odgajatelja, uočavamo kako nas biblijski tekst poziva da na odgoj gledamo kao na proces koji zahtijeva vrijeme. I ne samo to: onaj tko želi druge odgajati, mora prije svega poraditi na svome vlastitom odgoju.

O aktualnosti don Boscova odgojnog sustava u drugome članku govori P. Chávez, vrhovni poglavar Salezijanske družbe. Svećenik Ivan Bosco već je odavno prestao biti samo svećenik i osnivač redovničkih družbi i laičkih udruženja. Njegov odgojni sustav nije zanimljiv samo katolicima i kršćanima, o čemu danas svjedoče i brojni pedagozi i odgajatelji koji se njime nadahnjuju i nastoje taj sustav primjenjivati u praksi diljem svijeta na svim kontinentima, u različitim religijskim sredinama i društvenim sustavima. Stoga Chávezove riječi o međusobnoj povezanosti odgajatelja te odgojnog ozračja, programa i iskustva mogu biti zanimljive svima onima koji se na bilo koji način bave odgojem. Podsjetimo na još jednu don Boscovu i Chávezovu misao: dobar odgajatelj započinje svoj odgojni put tako što na početku prihvaća mladog čovjeka takvim kakav jest.

Jedan od mogućih oblika aktualiziranja don Boscove odgojne misli jest odgoj za ljudska prava u svijetu u kojemu živimo. O tome utemeljeno i uvjerljivo govori autori-

ca trećeg članka, Carola Carazzone. Ta je tema u posljednje vrijeme vrlo popularna i o njoj se često govori. Carazzone nas poziva da joj pristupimo na specifičan način. To je tim nužnije što dokumenata o toj temi ne nedostaje. Naime, kao i mnoge druge stvari u životu, tako i tema ljudskih prava može biti iskorištena za posebne ciljeve. Može joj se pristupati tako da se izdvajaju samo neki vidovi, dok se drugi namjerno ili nenamjerno zanemaruju ili čak prešućuju. Autorica nas poziva na pristup koji promiče cjelovitost. Nije dostatno obrazovanje za ljudska prava, valja posebno poraditi na odgovarajućem odgoju.

O specifičnosti obrazovanja i odgoja učitelja i ravnatelja katoličkih škola u Europi, ali i o povezanosti s obrazovanjem i odgojem općenito, u sljedećem članku progovara N. Tunjić. Iako ukazuje na specifično područje, Tunjić ne poziva na isključivost i izdvajanje. Naprotiv, on pokazuje kako »katolički« i u ovom slučaju može značiti sveopći, pa prema tome otvoren i za druge. To je ujedno i prigoda da se prisjetimo kako je suvremena škola vrlo složena, a obrazovanje i odgoj zahtjevan i odgovoran zadatak.

Vrijeme u kojemu živimo obilježeno je umnažanjem informacija, ponuda i poticaja. Unatoč sveprisutnim računalima i internetu, to je i doba zaborava i gubitka jasne orijentacije. B. Nagy nas svojim tekstom o Ivanu Merzu potiče na suprotstavljanje takvim strujanjima. Podsjećanje na Ivana Merza, koji je u dvadesetom stoljeću mnogima mladima bio uzor i program života i djelovanja, ujedno je i riječ o aktualnosti njegova lika u našem, dvadeset i prvom stoljeću.

Sljedeća dva članka govore o dva primjera rada s mladima u Hrvatskoj danas. I. Jagodić poziva nas u posjet Vukovaru i predstavlja nam tamošnji pastoral mladih. Nedaleko od Vukovara, u Osijeku, odnedavno boravi i jedan mladi Poljak, A. Krasicki, koji živi i radi među mladima u Osijeku. U oba slučaja imamo priliku upoznati se s nekoliko karakterističnih obilježja današnjih mladih, s njihovom svakodnevicom, ali i s nekoliko njihovih specifičnih briga i zanimanja. Naravno, tu je i riječ o mladenačkom oduševljenju i zanosu, o svakodnevnim životnim brigama, o hodu već dobro poznatim i utrtim putevima. Tu je međutim jednako tako i riječ o još neviđenom, o pokušaju otvaranja novih puteva, o hodu dosad neistraženim područjem. Vidjet ćemo da su i današnji mladi otvoreni za razmišljanje, molitvu, suradnju, velikodušno odricanje. Oni jednako tako vole kretanje, ne zaziru ni od učenja, svjesni su svijeta u kojem žive i njegovih poteškoća. Potaknuti prijateljskom riječju, spremni su još više prionuti uz dobro, otvoriti se prijatelju Isusu Kristu. Možda će to ponekad učiniti na odraslima čudan i iznenađujući način. Možda takve mlade ne susrećemo često. Međutim, činjenica da ih ima i da su mladi, bez obzira je li riječ o onima koji tek zakoračuju u doba adolescencije ili su već stupili u radni odnos, poziv je svim odgojno-obrazovnim djelatnicima da ustraju u svojim odgojno-obrazovnim nastojanjima. Poticaji za to možda se mogu pronaći i u posljednjem članku koji nas upoznaje s nekoliko novih knjiga s religijskopedagoškog i srodnih područja.

Na kraju, i opet podsjećam na velikoga odgajatelja mladih, Ivana Bosca. Njegovo pitanje ujedno je odgovor i poziv na nešto što je danas osobito važno: »Želite li učiniti nešto dobro? Odgajajte mladež!«

Urednik